

Ing. Ján Bartalský, CSc., šesťdesiatročný



Koncom mája 1987 sa v plnej pracovnej aktivite dožil šesťdesiatich rokov riaditeľ Geologického prieskumu Ing. Ján Bartalský, CSc. Pracovníci celého podniku, ako aj slovenská geologická verejnosť si pri tejto príležitosti popomínajú a oceňujú zásluhy jubilanta o rozvoj podniku, a to najmä pri zabezpečovaní nerastných surovín, a o rozmach slovenskej geológie.

Ing. Ján Bartalský, CSc., sa narodil 29. mája 1927 v Záhorskej Vsi, okres Bratislava-viediek. Po skončení stredoškolských štúdií v Bratislave začal v roku 1946 študovať odbor baníctvo na Vysoké škole technickej v Bratislave a v roku 1948 prešiel na Vysokú školu banskú v Ostrave. Štúdium absolvoval v roku 1950 a v roku 1951 vykonal druhú štátnu skúšku.

O vysokej odbornej pripravenosti a progresívnosti svedčí aj jeho funkčný rast. V rokoch 1951—1959 prešiel funkciou geológa, odborného geológa, závodného geológa až hlav-

ného geológa a hlavného inžiniera podniku. Po reorganizácii bol 1. júla 1958 preložený na novoutvorený Geologický prieskum do Turčianskych Teplíc, kde pracoval ako geologický námestník podniku. Na začiatku roku 1959 sa na vlastnú žiadosť vrátil do Spišskej Novej Vsi a vo funkcii odborného geológa sa venoval problematike žilných mednatých ložísk východnej časti Spišsko-gemerského rudohoria a prieskumu nerudných surovín. 1. januára 1961 bol opäť preložený na podnikové riaditeľstvo do Turčianskych Teplíc do funkcie geologického námestníka. Túto funkciu vykonával aj po preložení podniku do Žiliny. 1. júna 1965 ho poverili organizovaním a vedením podniku v Spišskej Novej Vsi. Funkciu podnikového riaditeľa vykonáva doteraz. Počas svojho pôsobenia v tejto funkcii vybudoval v úzkej spolupráci so Slovenským geologickým úradom silnú geologickú organizáciu so širokým kádrom geológov rozličných špecializácií, ktorí sú schopní okrem technicko-prieskumných otázok riešiť aj odborné a teoretické problémy Západných Karpát, zúčastňujú sa na plnení domácich i medzinárodných geologických programov a aktívne prispievajú k rozvoju československej geológie.

Vo funkcii podnikového riaditeľa preukázal veľké odborné a organizačné znalosti a schopnosti, čo potvrdzujú i sústavne dosahované veľmi dobré výsledky podniku vo všetkých ukazovateľoch plnenia štátneho plánu.

Podnik pod vedením Ing. J. Bartalského, CSc., zabezpečil pre rastúce potreby rozvíjajúceho sa priemyslu na Slovensku nerastné suroviny, najmä stavebný kameň a hnedé uhlie, má dobré meno v zahraničí, kde rôznymi spôsobmi pomáhajú naši pracovníci rozvojovým krajinám organizovať geologickú a technickú pomoc, získal viacero vyznamenaní a uznání, či už štátnych alebo rezortných, a ocenení od straníckych a odborových orgánov: Za vynikajúcu prácu, Za pracovnú vernosť, Červenú zástavu, titul Podnik 50. výročia vzniku KSČ, Podnik socialistickej práce, ako aj ďalšie čestné uznania za predčasné splnenie úloh päťročníc.

Zásluhou Ing. Bartalského zaviedli v podniku programové ciele ako súčasť moderného riadenia.

Odborný profil Ing. J. Bartalského je spätý s rudnou problematikou Spišsko-gemerského rudohoria. Okrem prvých rokov po skončení

štúdiá, keď pracoval v oblasti Banskej Štiavnice, sa venoval najviac oblasti Rudnianskej, z hľadiska zabezpečovania surovín takej významnej v povojnovom období. Jeho práce z tejto oblasti sú dodnes cenným geologickým zdrojom informácií o ložiskách a geologickej stavbe rudnianskeho rudného poľa, a to nielen o žilných typoch ložísk, ale aj o hematitových rudách a o nerudných surovinách. Z tejto oblasti spracoval nové geologické, tektonické a ložiskové mapy a pre prognózu mapu ložísk použil najnovšiu sovietskú metódu. Ing. Ján Bartalský tu urobil aj prvé moderné výpočty zásoby rúd a inventarizáciu ložísk severnej časti SGR. V rokoch 1956—1958 prehodnotil ložiská severného pruhu Spišsko-gemerského rudohoria, čo bolo základom pre ďalší program geologickoprieskumných prác. Široký geologicko-ložiskový rozhľad a znalosť ložiskovej problematiky celých Západných Karpát mu umožnili stať sa jedným z priekopníkov nových prieskumných metód. V tomto období sa robili prvé koncepcie prieskumu rudných rájov, pri spracovávaní ktorých jubilat patril medzi vedúce osobnosti. Aj jeho pričinením sa začal používať geochemický a geofyzikálny prieskum, nadväznosť prieskumných prác na geologický, tektonický a mineralogický výskum, ako aj drobnotektonická analýza. Banské práce sa nahrádzali povrchovými a podzemnými vrtnými prácami. V takom duchu sa vykonával rozsiahly prieskum oblasti Rudnianskej, ktorý riadil ešte Ing. J. Bartalský. Výsledkom prieskumu bolo zabezpečenie takého množstva zásob, ktoré umožnilo postupne zvyšovať ťažbu a vybudovať moderný ťažiarско-úpravňický závod. V tomto trende potom pokračovali jeho nasledovníci.

Okrem rudnianskej oblasti pracoval Ing. Ján Bartalský, CSc., aj v oblasti Mlynkov (1953) a Nálepky (1952—1954). V rokoch 1958—1960 sa venoval prieskumu tehliarskych surovín (Sabinov, Spišské Vlachy, Močarany, Smečany), štrkopiesku (Prešov-Delňa), sadrovca (Mlynky — Biele Vody) a expandovaných bridlíc (Kanaš).

Po stagnácii geologického bádania v Spišsko-gemerskom rudohorí koncom šesťdesiatych rokov bolo nevyhnutné nájsť smer a formu obnovy a aktivizácie geologického výskumu a prieskumu v tejto oblasti. Za aktívnej účasti Ing. J. Bartalského, CSc., bol navrhnutý spôsob na komplexné hodnotenie geologicko-ložiskovej problematiky Spišsko-gemerského rudohoria, ktorý vyústil do zostavenia

prognózných máp a odporúčaní na ďalší postup výskumu a prieskumu. Jubilat stál na čele takmer 120-členného kolektívu geológov, ktorí štúdiu zostavovali, a sám je autorom niektorých jej kapitol. Osobitne treba spomenúť jeho hlavný podiel na zostavovaní prognózných máp a spracúvaní hlavných smerov výskumu a prieskumu Spišsko-gemerského rudohoria, pri ktorých sa predstavil ako veľmi dobrý znalec ložiskovej problematiky. Geologicko-ložisková štúdia Spišsko-gemerského rudohoria sa právom pokladá za ojedinelú a vynikajúcu dielo našej geológie.

Široká paleta záujmu, množstvo riešených úloh, dosiahnuté odborné výsledky a ich interpretácia boli podnetom na založenie časopisu *Mineralia slovaca*, pri zrode ktorého stál a dodnes je jeho vedúcim redaktorom.

V ostatných rokoch venuje Ing. J. Bartalský mnoho úsilia organizácii geologickej služby, ale pokračuje aj v príprave monografie *Nerastné suroviny Spišsko-gemerského rudohoria*.

Napriek veľkému zafarbeniu si neustále dopĺňa a rozširuje získané vedomosti a nadobúda nové skúsenosti pre čo najekonomickejšie a najúčelnejšie zabezpečovanie stanovených úloh.

Je členom rôznych odborných komisií a poradenských odborov, dlhší čas pôsobí ako člen štátnej skúšobnej komisie na VŠT v Košiciach. Aktívny je aj vo verejnopolitickej sfére. Už tretie volebné obdobie je poslancom MsNV v Spišskej Novej Vsi. Od roku 1984 je predsedom rady riaditeľov pri MsNV v Spišskej Novej Vsi.

Aktívna a svedomitá práca Ing. Bartalského bola ocenená udelením viacerých štátnych, baníckych, rezortných a iných vyznamenaní, napr.: Za zásluhy o výstavbu (1969), Za pracovnú vernosť (1966), Rad červenej hviezdy práce (1977) a Rad červenej zástavy práce (1982).

Za tvorivú, iniciatívnu, svedomitú a zodpovednú geologickú i organizátorskú prácu, za vedeckú geologickú činnosť a za politickú a spoločenskú angažovanosť mu pri jeho životnom jubileu prepožičal prezident ČSSR štátne vyznamenanie Rad práce.

Slovenská geologická verejnosť oceňuje prácu Ing. Jána Bartalského, CSc., pri rozvoji slovenskej a československej geológie a s úctou k vykonanej práci mu pri príležitosti jeho šesťdesiatych narodenín želá pevné zdravie, osobnú spokojnosť, rodinnú pohodu a ďalšie tvorivé úspechy.

Ján Kuráž